

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

д.е.н., професор Нестеренко С.А.

« 28 » 11 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав.кафедри суспільно-гуманітарних наук

к.філол.н. О.М. Максимець

« 26 » 11 2019 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни «Філософія»

для спеціальності 073 «Менеджмент»

форма навчання денна

Кількість кредитів - 4

Курс 1/1

Семестр 2/1

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС – 80 годин

Форма контролю – екзамен

Загальна кількість годин – 120 годин

2019-2020 н.р.

«ФІЛОСОФІЯ». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 073 «Менеджмент» - Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 8с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с. та Програми навчальної дисципліни «Філософія» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент». – Мелітополь 2019. – 8с.

Розробник(и): Щербакова Н.В., к.ф.н., ст.викладач

Рецензент: Ісакова О.І., к.ф.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Суспільно-гуманітарні науки»

Протокол № 3 від «26» 11 2019 року

Завідувач кафедри «Суспільно-гуманітарні науки»

к.філол.н, доцент О.М.Максимець - О.М.Максимець

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 073 «Менеджмент» ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Протокол № 5 від «10» середина 2019 року

Голова, доц. А.А.Костякова А.А. Костякова

Назва дисципліни	Філософія
Статус дисципліни	рекомендована
Форма контролю	екзамен
Викладач (-і)	Щербакова Ніна Володимирівна, к.ф.н., старший викладач кафедри суспільно-гуманітарних наук; http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/shherbakova-nina-volodymyrivna/
E-mail викладача	nina.shcherbakova@tsatu.edu.ua

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс включає вивчення нормативних актів, які регламентують порядок складання та подання звітності, яка є основою створення системи розкриття інформації про результати роботи підприємства для зовнішніх та внутрішніх користувачів

Веб-сайт курсу	http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1153 (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)
-----------------------	--

2. Мета викладання дисципліни

Забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, високу світоглядно-методологічну культуру студентів. Формування і розвиток сучасної світоглядно-методологічної парадигми студентської молоді неможливе без філософії як теоретичної основи людського світобачення, без розуміння філософії як життєвого завдання. Запропонована програма створена на основі найвищих досягнень класичної і сучасної філософії і враховує зростаючий попит на оволодіння філософією як відповідним типом, способом мислення.

3. Завдання вивчення дисципліни

Розкрити глибинну, динамічну сутність філософії як основи світогляду, як систему методологічних засад осмислення світу в цілому та місця людини в ньому. Вбираючи в себе емпіричні й теоретичні, ціннісні та нормативні, раціональні та підсвідомі уявлення, філософія допомагає усвідомити всебічні зв'язки предметів та явищ об'єктивного світу; проте філософія – це не тільки наука, але й мистецтво, гуманітарне знання, любов до мудрості, ідеологія, трансцендентальне осягнення об'єкта, спосіб життя.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

знання	Знати сутність основних філософських категорій; погляди основних світових філософів; досягнення сучасної вітчизняної філософії
уміння	РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей РН26. Усвідомлювати пріоритетність реалізації цілей сталого розвитку Застосовувати категоріально-понятійний апарат філософії як методологічну основу для досліджень в рамках окремих дисциплін; відрізнити прояви буденного, релігійного та наукового світоглядів та відповідно оцінювати їх; розвивати свій кругозір та виробляти в собі елементи філософського світогляду.
комунікація	донесення до фахівців і нефаківців інформації про місце і значення філософії у вирішенні проблем та прийнятті рішень
soft skills	здатність аналітично мислити, уміння оптимістично оцінити ситуацію та прийняти рішення, чесність та відповідальність

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:

- ознайомлення з основними етапами, формами і критеріями пізнання, роллю практики у пізнавальному процесі і перетворенні світу

пізнання особливостей формаційного, цивілізаційного, культурологічного і гуманістичного вимірів історичного розвитку суспільства.

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Історія України Всесвітня історія Суспільствознавство
---	---

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни	Соціологія Психологія Політологія Логіка Культурологія Етика та естетика
--	---

7. Структура курсу

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб	сем. (пр.)	СРС	
Змістовий модуль 1. Історія філософії							
1	Лекція 1	Філософія, її роль в житті людини та суспільства	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Філософія її роль в житті людини та суспільства: - світогляд; структура світогляду; - специфіка філософського світогляду; - загальне питання філософії та дві його сторони.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 1	Філософія як тип світогляду	-	-	-	6	1.5
2	Лекція 2	Антична філософія	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Антична філософія: - періоди розвитку античної філософії;	-	-	1	-	3
	Самостійна робота 2	Філософські школи: мілетська школа; мегарська школа; кініки	-	-	-	7	1
3	Практичне заняття 3	- Сократ, Платон, Аристотель; - стоїки, софісти, епікурійці.	-	-	1	-	2
	Самостійна робота 3	Філософія Сократа, Платона, Аристотеля	-	-	-	7	1.5
	Лекція 3	Філософія середньовічної Європи	2	-	-	-	-

4	Практичне заняття 4	Філософія середньовічної Європи: - загальні риси середньовічної філософії; - теоцентризм;	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 4	Філософські погляди У.Оккама				6	1
5	Практичне заняття 5	- реалізм та номіналізм; - патристика та схоластика; - п'ять доказів буття Бога; - вчення про державу та церкву	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 5	Філософські погляди Фоми Аквінського	-	-	-	7	2.5
6	Лекція 4	Філософія доби Відродження	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Філософія доби Відродження: - загальні риси філософії Відродження; - гуманізм; - антропоцентризм; - натурфілософські вчення.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 6	Філософські погляди М. Монтеня	-	-	-	7	2.5
7-8	МК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 1 - 60 год.</i>			<i>10</i>	<i>-</i>	<i>10</i>	<i>40</i>	<i>35</i>
Змістовий модуль 2. Філософія							
9	Лекція 5	Філософія Нового часу	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Філософія Нового часу: - загальна характеристика філософії Нового часу; - емпіризм та раціоналізм; - філософія Ф. Бекона; - "Теорія суспільного договору" Т. Гоббса; - сенсуалізм; - філософські погляди Б. Спінози та Дж. Локка	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 9	Філософія Ф. Бекона	-	-	-	8	2.5
10	Лекція 6	Філософія Просвітництва	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Філософія просвітництва: - філософські погляди Вольтера: критика феодалізму, кріпосництва, абсолютної монархії та католицької церкви; - механістичний матеріалізм; - атеїзм та гілозоїзм; - філософія Ж.-Ж. Руссо; - енциклопедисти (Д. Дідро, Ж. Л. д'Аламбер).	-	-	2	-	4

	Самостійна робота 10	Теорія суспільного договору.	-	-	-	8	2.5
11	Лекція 7	Німецька класична філософія	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Німецька класична філософія: - філософія І. Канта; - абсолютне та емпіричне "Я" у філософії І. Г. Фіхте;	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 11	Філософські погляди Ф. Ніцше				8	1
12	Практичне заняття 12	- "Абсолютний дух" Г. В. Ф. Гегеля. Діалектика Г. В. Ф. Гегеля; - антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.			2		
	Самостійна робота 12	Філософія Ф. Шеллінга	-	-	-	8	1.5
13	Лекція 8	Сучасна західна філософія	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 13	Сучасна західна філософія: - екзистенціалізм (Ж.-П. Сартр, А. Камю, М. Хайдеггер); - чотири стадії розвитку позитивізму, принципи "верифікації" та "фальсифікації"; - філософія психоаналізу, сублимація; - герменевтика.	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 13	Феноменологія Е. Гуссерля	-	-	-	8	2.5
14-15	МК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			10	-	10	40	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.							100

8. Методи та форми навчання

Форми навчання:

- за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;
- за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне

Методи навчання:

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (вправи, виконання завдань по заповненню звітності під час занять, навчальна та виробнича практика);
- за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція – бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах);
- за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);
- за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК, іспит);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні

дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

9. Політика курсу

- Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

10. Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – підсумкові бали, у вигляді екзамену. Результати поточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НІП ТДАТУ (дві спроби – середній результат)
Підсумково-модульний контроль (ПМК I, II)	Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Повнота розкриття питання (вірні відповіді) ☐ Якість інформації ☐ Самостійність
Екзамен	Підсумкова форма контролю, результати якого оцінюються за 100-бальною шкалою за накопичувальним принципом

11. Інформаційні ресурси та пакет дисципліни

Рекомендована література

1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій: В 2 т. — К.: Либідь, 1993.
2. Вандишев В. М. Філософія. Ч. 1. Історико-філософський вступ: Конспект лекцій. Ч. 2. Антропологія. Гносеологія. Соціологія. — Суми: Вид-во СумДУ, 2000.
3. Історія філософії України: Підруч. / М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин (керівники авт. колективу), І. В. Бичко та ін. — К.: Либідь, 1993.
4. Социальная философия: Учеб. пособие для вузов / В. Н. Лавриненко, В. П. Лавриненко, В. П. Ратников и др. / Под ред. проф. В. Н. Лавриненко. — М.: Культура и спорт, ЮНИТИ, 1995.
5. Філософія: Підруч. / Г. А. Заїченко, В. М. Сагатівський, І. І. Кальний та ін.; За ред.

- Г. А. Заїченка та ін. — К.: Вища шк., 1995.
6. Філософія. Курс лекцій: Навч. посібник для студентів вузів / За ред. І. В. Бичка та ін. — К.: Либідь, 1993.
  7. Філософія: Навч. посіб. / За ред. І. Ф. Надольного. — К.: Либідь, 1996.
  8. Философский энциклопедический словарь. — М.: ИНФА, 1997.
  9. Чанышев А. Н. Курс лекций по древней и средневековой философии: Учеб. пособие для вузов. — М.: Высш. шк., 1991.
  10. Читанка з історії філософії: 46 / За ред. Г. І. Волинки. — К.: Довіра, 1993. — Кн. 6. Зарубіжна філософія XX ст.

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1153>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри обліку і оподаткування.
4. Internet:
<http://book.li.org.ua.>, <http://st.zu.edu.ua.>, <http://www.jourclub.ru/21/>, <http://www.humanities.edu.ru.>,
<http://readbookz.com/cat/32.html>, <http://www.lib.ua-ru.net/katalog/1461.html>,
http://romants.narod.ru/for_students.htm.